

The image shows a close-up, low-angle view of a modern building's exterior. The facade is composed of vertical wooden slats in a warm, reddish-brown tone. Numerous windows of various sizes and shapes are embedded in the facade, some of which are slightly protruding. The windows reflect the bright blue sky and white clouds. The overall aesthetic is clean, minimalist, and organic.

En box full av framtid

Arkitekt­högskolan Umeå

ETT KREATIVT KRAFTFÄLT

Den mäktiga Umeälven är i princip den enda konstanten när Umeå förändras, förvandlas och förbättras. Då staden 1963 tilldelades Norrlands första universitet uppgick befolkningen till blygsamma 30 000 invånare. Idag bor över 114 000 människor i Umeå, som i allt raskare takt utvecklas till en kunskapsstad och ett kulturellt centrum.

År 2014 blir Umeå europeisk kulturhuvudstad. Då ska också Konstnärligt campus stå klart att slå världen med häpnad.

Konstnärligt campus är benämningen på det dynamiska kluster som växer fram på ett tidigare industriområde vid älvens norra strand. Målet är en sammanhållen arena för utbildning, forskning och yrkesverksamhet inom arkitektur, design, konst och digital kultur.

En kort promenad från stadens kärna byggs en konstellation av verksamheter kring Umeå universitets konstnärliga utbildningar. Konst, vetenskap och samhälle knyts samman till ett integrerat kraftfält som kommer att etablera Umeå som ett kreativt centrum på en global skala.

Konstnärligt campus utgår från en gemensam vision hos Balticgruppens Krister Olsson och designhögskolans förre rektor Bengt Palmgren. Förverkligandet sker genom ett samarbete mellan Umeå universitet och Balticgruppen. Totalt handlar det om en investering i storleksordningen fyrahundra miljoner svenska kronor under sex år.

2009 påbörjades omdaning av området kring väletablerade Designhögskolan och Konsthögskolan. Den första nya byggnad som uppförs är Arkitekthögskolan med den nya utbildning som redan lockar studenter från hela världen.

Därefter följer Bildmuseet med konsthall, den digitala experimentverkstaden HUMLab X, en helt ny konsthögskola och en inkubatorverksamhet för företag i kreativa näringar. Byggnaderna länkas samman för att maximera möten och idéutbyte, och både studenter och allmänhet kommer att ha tillgång till vackra promenadstråk, café, restaurang och så vidare.

Arkitekthögskolan blir vägledande för de andra byggnaderna i klustret, som ska stå klart i god tid innan 2014 när Umeå som europeisk kulturhuvudstad på allvar träder in i det internationella rampluset. Med Konstnärligt campus kan man visa upp en kreativ miljö som blir tämligen unik för Sverige, Europa och kanske hela världen.

DRIVHUS FÖR FRAMTIDEN

Sveriges färskaste arkitektskola ska vara ett drivhus för genuint innovativ arkitektur, och samtidigt en av hörnstenarna i Europas mest intressanta korsbefruktning av konst, vetenskap och samhälle.

Arkitektthögskolan vid Umeå universitet är den första nystartade arkitektutbildningen i landet sedan 1964. Pionjärerna i den första studentkullen började på höstterminen 2009, samtidigt som Peter Kjær flyttade 1 000 kilometer norrut från danska Århus för att bli skolans första rektor.

Efter ett första år i provisoriska lokaler arbetar man nu i en ny byggnad som skräddarsytt för skolans verksamhet och behov. Byggnaden är en del av Konstnärligt campus, det kreativa kluster där även Designhögskolan, Konsthögskolan, Bildmuseet och HUMlab X kommer att ingå.

Pionjäranda med nyfiken näsa mot framtiden präglar den nya skolan, som mer liknar ett internationellt laboratorium för experimentell arkitektur än en konventionell utbildningsanstalt. Här utbildas arkitekter genom konstnärliga processer och olika metoder för integrerad design. Hållbarhet, resursmedvetenhet och internationella perspektiv ska vara riktmärken och signalement.

Utbildningen vid den nya Arkitektthögskolan vilar på en konstnärlig grund, med ett aktivt och intimt samspel med såväl de kreativa grannarna som det omgivande samhället.

En tydlig utgångspunkt är fokus på arkitektyrkets innersta kärna: viljan att arbeta för en bättre värld med starkt estetiskt, etiskt, politiskt, socialt och miljömässigt engagemang.

Skolan stimulerar elevernas yrkesmässiga utveckling med hjälp av projektbaserad undervisning och forskning, nya strategier, material och produkter. Här finns också väl tilltagna resurser för modellarbete i en ändamålsenlig verkstad.

Arkitektthögskolan erbjuder ett arkitekturprogram om 300 hp med 60 studieplatser. Utbildningen leder till en arkitektexamen, men det finns också möjlighet att ta en kandidatexamen efter tre år och en masterexamen baserad på de två avslutande åren.

Skolan leds av en styrelse med yrkesverksamma arkitekter, universitetsrepresentanter och studenter. Ett rådgivande organ, bestående av internationellt kända arkitekter och arkitektutbildare, finns med för att kvalitetssäkra och utveckla utbildningen.

FAKTARUTA

Antal studentarbetsplatser: 300

Antal personal: 30

**Antal förstahandssökande/
utbildningsplats: 5**

Antal nationaliteter bland lärare: 5*

Antal nationaliteter bland studenter: 10*

**2:a året från start.*

PIONJÄRERNAS VERKSTAD

Att skapa framtidens arkitektskola är en krävande utmaning för ett arkitektkontor. Då skadar det inte om man är två.

Nya Arkitektthögskolan vid Umeå universitet är resultatet av ett tätt och prestigelöst samarbete mellan två av Skandinavien ledande arkitektföretag, svenska White och danska Henning Larsen Architects. Tillsammans har man åstadkommit en sällsynt inspirerande arbetsmiljö i en helgjuten arkitektur med stark förankring i platsen, funktionen och tiden.

Norrlands arkitektskola är en stolt och vacker box full av förutsättningar för en bättre framtid. Byggnaden är konstruerad för att stå rakryggad i minst ett sekel och tåla både att tittas på och talas om.

Samarbetet mellan White och HLA inleddes med att man enades om en gemensam bygglåda, en kvadratisk volym där bägge kontorens erfarenheter kom till uttryck både i gestaltungslosningar som materialval. Byggnaden är omisskännligt nordisk i sin strama elegans och rustika tålighet. Läget strax under polcirkeln accentueras exteriört i en obehandlad träfasad som vid närmare påsikt är ett mästestycke i noggrann passform.

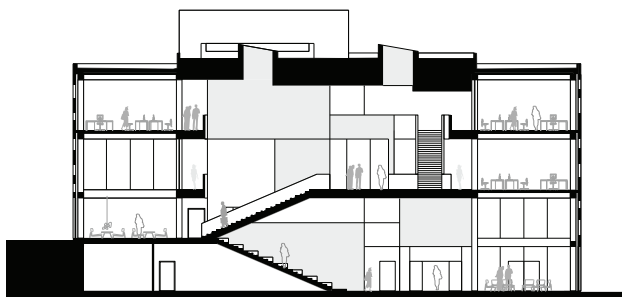
Det exteriöra uttrycket var dock inte givet. I början var siktet inställt på en helt glasdominerad fasad. Under arbetets gång beslutades att den blivande skolan skulle rymma dubbelt så många elever på samma givna yta. Spelplanen förändrades, med nya krav på akustik, ventilation och arbetsytor. De nya förutsättningarna ledde till en genomgripande omprövning av fasadfrågan. Även klimatet i Umeå gjorde det svårt att energimässigt motivera en helglasad fasad. Uttrycket vreds gradvis över till trä med inslag av glas, istället för tvärtom.

Interiört resulterade det svenskdanska knådandet i en slående öppenhet och en robust miljö där en närmast industriell prägel på takhöjd och material skapar vad arkitekterna kallar en verkstad för framtidens arkitekter. Den andra bärande grundtanken är en öppen studiemiljö där alla sitter i samma rum, trots nivåskillnader. Allt för att främja den viktigaste aspekten i en arkitektutbildning, nämligen att lära mer i närkontakt med andra.

Den öppna planlösningen med det överraskande atriet svarar väl mot modern utbildning i kreativa ämnen. Mötesplatserna är ändlösa, flödet mellan de olika avdelningarna vidöppet, interiören ljus och utsikten över älven sviker aldrig.

Ritsalarna ligger organiserade längs husets ytterkanter i en taktfast modul av pelare och bjälklag, allt sammanhängande i ett kontinuerligt rum. Strukturen är rationell och enkel, samtidigt som husets inre är lekfullt i sitt landskap av trappor och mötesrum. Här svävar stora boxar abstrakt i vitt med ljuset filtrerat ner från dolda skylights. Kontrasten mellan ritsalens enskildhet och mittens rika dynamik är tydlig.

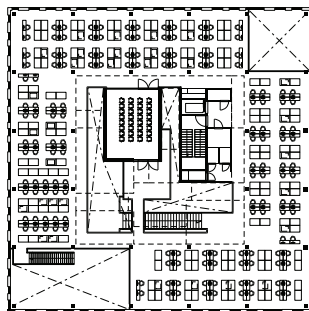

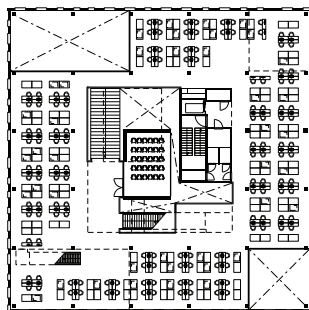
SEKTION

Som besökare slås man direkt av den vackra materialbehandlingen, från den blankslåta betongen till de tavlor som varje fönster bildar. Den oregelbundna placeringen av fasadöppningarna ger en kontakt med älven som är starkare än om huset vore helt av glas. På Umeås breddgrad tränger solens strålar långt in i huset och bjuder på sin stilla ljusshow på de mest oväntade ställen.

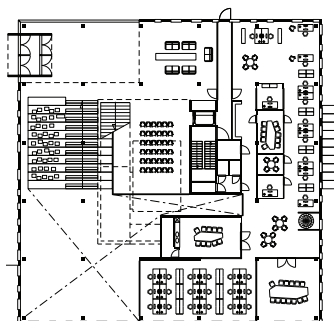
Även tekniskt är nya Arkitekt högskolan en ovanligt kontrollerad byggnad. Funktioner för ventilation, belysning och värme har sinnrikt integrerats i konstruktionen och överlåter därmed all uppmärksamhet till det som är byggnadens viktigaste uppgift: att skapa rum för unga människor att växa till framtidens arkitekter.

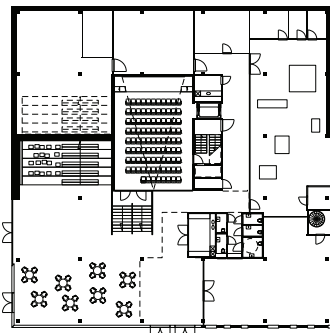
PLAN 103

PLAN 102

PLAN 101

PLAN 100

Byggherre: Balticgruppen Design AB
Krister Olsson
Projektledare: Johan Lejon

Hyresgäst: Umeå Universitet
Verksamheten
Thomas Olofsson
Peter Kjær

Projektledare: Umeå Universitet
Elisabet Rydh
Anna Strömberg

Arkitekter: Henning Larsen Architects
Ansvarig arkitekt Mette Kynne Frandsen
Per Ebbe Hansson
Niels Gravergaard
Kristian Behrendt
Ingela Larsson
Jeja Jensen

Arkitekter: White arkitekter AB
Ansvarig arkitekt Lennart Sjögren
Albin Holmgren
Marianne Rutberg
Johanna Olsson
Mirja Westling
Jens Lindh
Projekteringsledare Olov Bergström
Roland Lundberg

Konstruktion: Tyréns AB
Thomas Persson
Peder Eriksson
Jan-Erik Lundgren
Kristian Persson

Ventilation och VS: Umeå Projekt Team
Pär Rhenberg
Ulf Karlsson
Tobias Broddeskog

El och belysning: Ramböll AB
Henry Torstensson
Rutger Fjällström

Ljud: ÅF-Ingemansson AB
Melker Johansson
Björn Hellström

Inredning: TM-Konsult AB
Pia Sandgren
Ellen Skånberg

Brand:
Brandskyddslaget
Jörgen Thor
Torkel Danielsson
Nirak AB
Claes Cahier

Generalentreprenör: Byggbolaget AB
Yngve Nilsson

Delentreprenörer:
OF Bygg Delentreprenad 1, 3
Strängbetong Delentreprenad 2
Smidesproffsen Delentreprenad 2
PEAB Delentreprenad 5
DELTA Delentreprenad 6-9,11
Gate Styrteknik
Haga Plåt – plåtarbeten
WB Trä – lärkfasaden

Foto:
Åke E:son Lindman
Mikael Rutberg
White View

